

KOMISIJA

KOMISIJOS SPRENDIMAS

2004 m. kovo 16 d.

dėl pagalbos perdavimo ir prekybos kooperatyvams skyrimo schemos, kurią Italija ketina įgyvendinti, siekdama kompensuoti smulkiųjų raguočių piktybinės katarinės karštinės (mėlynojo liežuvio ligos) padarytą žalą – Sardinijos regiono 2000 m. lapkričio 17 d. įstatymo Nr. 22 5 straipsnis

(pranešta dokumentu Nr. C(2004) 471)

(autentiškas tik tekstas italų kalba)

(2005/906/EB)

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

- (3) 2001 m. vasario 2 d. laišku Komisija informavo Italiją apie savo sprendimą pradėti Sutarties 88 straipsnio 2 dalyje minimą pagalbos teikimo procedūrą.

remdamasi Europos bendrijos steigimo sutartimi, ypač jos 88 straipsnio 2 dalies pirmąją pastraipą,

pakvietusi suinteresuotąsias šalis pateikti savo pastabas apie minėtą straipsnį,

- (4) Apie Komisijos sprendimą pradėti šią procedūrą buvo skelbta *Europos Bendrijų oficialiame leidinyje* ⁽²⁾. Komisija pakvietė suinteresuotąsias šalis pateikti savo pastabas dėl aptariamų priemonės.

kadangi:

- (5) Tuo pačiu sprendimu Komisija davė leidimą teikti pagalbą, numatytą įstatymo Nr. 22/2000 2, 3 ir 4 straipsniuose, išreiškdamą nuomonę, kad ji atitinka būtinuosius reikalavimus ir gali būti laikoma pagalba, skatinančia tam tikrų ekonominės veiklos rūšių plėtrą pagal Sutarties 87 straipsnio 3 dalies c punktą.

I. PROCEDŪRA

- (1) 2000 m. lapkričio 24 d. laišku, įregistruotu 2000 m. lapkričio 28 d., Italijos nuolatinė atstovybė prie Europos Sąjungos, remdamasi Sutarties 88 straipsnio 3 dalimi, pranešė Komisijai apie 2000 m. lapkričio 17 d. Sardinijos ⁽¹⁾ regiono įstatymą Nr. 22 dėl veiksmų, susijusių su parama gyvulių augintojams kovoti su vadinamosios smulkiųjų raguočių piktybinės katarinės karštinės epizootija (mėlynojo liežuvio liga), toliau vadinamą Sardinijos regiono įstatymu Nr. 22/2000. Pagal šio įstatymo 10 straipsnį tam tikros pagalbos rūšys gali būti teikiamos tik gavus Komisijos sutikimą, paremtą Sutarties 87 ir 88 straipsniuose numatyta tvarka.

- (6) Italijos valdžios institucijos nepateikė jokių pastabų dėl aptariamų priemonių. Komisija nesulaukė pastabų ir iš kitų suinteresuotųjų šalių.

- (2) 2000 m. gruodžio 15 d. laišku, įregistruotu 2000 m. gruodžio 19 d., Italijos nuolatinė atstovybė prie Europos Sąjungos perdavė Komisijai papildomą informaciją, kurios buvo paprašyta 2000 m. gruodžio 13 d. laišku.

II. APRAŠYMAS

- (7) Pagalba paremta Sardinijos regiono įstatymo Nr. 22/2000 5 straipsniu dėl pagalbos perdavimo ir prekybos kooperatyvams, kuria siekiama kompensuoti smulkiųjų raguočių piktybinės katarinės karštinės (mėlynojo liežuvio ligos) padarytą žalą.

⁽¹⁾ Įstatymas patvirtintas Sardinijos regiono tarybos 2000 m. spalio 25 d. ir paskelbtas 2000 m. lapkričio 25 d. Sardinijos regiono oficialiajame leidinyje Nr. 36.

⁽²⁾ OL C 327, 2001 11 22, p. 5.

- (8) 2000 m. rugpjūčio mėnesį Sardinijoje kilusi smulkiųjų raguočių piktybinė katarinė karštinė (toliau vadinama mėlynojo liežuvio liga), nepaisant priemonių, kurių ėmėsi valstybinės valdžios institucijos, išplito visoje saloje. Jos išplitimą paskatino klimato sąlygos (šiltas ir sausas oras). Siekdamas kovoti su šia mirtina gyvulių liga, 2000 m. rugpjūčio 28 d. Italijos sveikatos apsaugos institucijos uždraudė išvežti naminius bei laukinius atrajančiuosius gyvulius (įskaitant jų spermą, kiaušinėlius ir embrionus) iš Sardinijos į likusią valstybės teritorijos dalį ir į kitas Europos Sąjungos valstybes. Be to, buvo uždrausta pervežti minėtus gyvulius iš Kaljario provincijos į likusią regiono teritorijos dalį, o kitų regionų veterinarijos tarnyboms įvesta prievolė atlikti klinikinę patikrą įmonėse, į kurias prieš mažiau kaip du mėnesius buvo įvežta smulkiųjų raguočių iš Sardinijos. 2000 m. rugsėjo 5 dieną regiono valdžios institucijos priėmė dekretą Nr. 34, įteisinusį skubias mėlynojo liežuvio ligos (1) kontrolės priemones, kuriuo visoje Sardinijos teritorijoje uždrausta iš įmonių išvežti smulkiuosius raguočius, ožkas, buivolus ir jose išaugintus laukinius gyvulius. Be to, šiuo dekretu buvo įteisinta privaloma kova su šią ligą platinančiais vabzdžiais. 2000 m. spalio 16 d. regiono sveikatos apsaugos institucijos patvirtino kovos su mėlynojo liežuvio liga veiksmų planą, kuriuo siekiama išnaujinti jos židinius Sardinijoje, o 2000 m. spalio 25 d. Sardinijos regiono taryba priėmė įstatymą Nr. 22/2000, kuriame numatoma parama gyvulių augintojams, kovojantiems su smulkiųjų raguočių piktybine katarine karštine (mėlynojo liežuvio liga), ir kuris, vadovaujantis Sutarties 87, 88 ir 89 straipsniais, vėliau buvo pateiktas Komisijai peržiūrėti. Įstatymo Nr. 22/2000 2, 3 ir 4 straipsniuose minimi veiksmai pripažinti suderinamais su bendrosios rinkos normomis (2). Komisija nusprendė pradėti minėto įstatymo 5 straipsnyje numatytos pagalbos teikimo procedūrą, numatytą Sutarties 88 straipsnio 2 dalyje.
- (9) Įstatymo Nr. 22/2000 5 straipsniu regiono administracija įgaliojama suteikti pagalbą žemės ūkio produktų supirkimo, perdirbimo, pakavimo ir prekybos įmonėms ir kooperatyvams, kurių buveinės įsisteigusios Sardinijoje ir kurių įnašai pagal įstatuose nustatytus ar sutartinius išpareigojimus sumažėjo daugiau kaip 20 % (nukentėjusiose žemės ūkio paskirties zonose) arba daugiau kaip 30 % (kitose zonose), palyginti su pastarųjų trejų metų vidurkiu. Šios pagalbos tikslas – kompensuoti nuostolius, patirtus dėl perdirbimui skirtų žaliavų trūkumo o jos dydis negali viršyti nuostolių, susijusių su akcininkų įnašų sumažėjimu, dydžio.
- (10) 2000 metais numatytos suteikti pagalbos suma – 5 milijardai lirų (apie 2 582 280 eurų).
- (11) Komisija nusprendė pradėti Sutarties 88 straipsnio 2 dalyje numatytą procedūrą dėl tam tikrų abejonių dėl minėtos pagalbos schemos suderinamumo su bendrosios rinkos nuostatomis. Abejonių kilo visų pirma dėl to, kad Bendrijos gairių dėl valstybės pagalbos žemės ūkio sektoriui 11.4 punkte nenumatyta jokia nuostata, susijusi su epizootijų padarytos žalos kompensavimu perdirbimo įmonėms.
- Pasak Komisijos, nepaisant Italijos valdžios institucijų sprendimo skirti pagalbą kooperatyvams, nebuvo įrodytas priešastingumo ryšys tarp ligos (mėlynojo liežuvio ligos) ir įnašų sumažėjimo. Regioną nuniokojusi sausra (žr. sprendimą dėl pagalbos skyrimo Nr. 745/2000) galėjo prisidėti prie įmokėtų sumų sumažėjimo. Be to, tokie kooperatyvai galėjo įregistruoti žaliavų kiekio sumažėjimą dėl kitų priežasčių, o ne dėl mėlynojo liežuvio ligos (ir ne dėl sausras).
- (12) Vadovaujantis gairių 11.3.8 punktu, kuriuo suteikiama išimtinė teisė kompensuoti ūkininkams ar gamintojų asociacijoms nepalankių klimato sąlygų padarytą žalą, negalima analogiškai taikyti šių taisyklių perdirbimo įmonėms, kompensuojant mėlynojo liežuvio ligos padarytus nuostolius. Iš esmės Komisija nusprendė, jog žemės ūkio pramonės žaliavų tiekimo šaltiniai gali būti valdomi lanksčiau. Akivaizdu, kad dėl to papildomos išlaidos žaliavoms gali išaugti, o rentabilumas sumažėti, bet tuo negalima pateisinti taisyklių, galiojančių žemės ūkio produkcijos gamybai, tiesioginio taikymo.
- (13) Kadangi įstatymo Nr. 22/2000 5 straipsnyje numatyta pagalba svarstyti ir galbūt aprobuoti nėra kito teisinio pagrindo, atrodo, kad tokia pagalba turi būti traktuojama kaip parama veiklai arba tiesioginė pagalba, mažinanti įprastas žemės ūkio produkcijos gamybos įmonių veiklos valdymo išlaidas. Iš principo tokia pagalba laikytina nesusiderinama su bendrosios rinkos nuostatomis.
- (14) Priėmus sprendimą pradėti Sutarties 88 straipsnio 2 dalyje minimą procedūrą, Italijos valdžios institucijos nepateikė Komisijos tarnyboms pastabų.
- (15) Pagal Sutarties 87 straipsnio 1 dalį, su bendrosios rinkos nuostatomis yra nesuderinama poveikį valstybių narių mainams daranti valstybių arba valstybinių šaltinių teikiama bet kokios formos pagalba, kuria remiamos tam tikros įmonės arba tam tikra gamyba, iškreipianti arba galinti iškreipti konkurenciją.

III. TEISINIS VERTINIMAS

(1) Paskelbta 2000 m. rugsėjo 19 d. Sardinijos regiono oficialiajame leidinyje, p. 1958.

(2) 2001 m. vasario 2 d. Sprendimas SG(01) D/285817.

- (16) Tarybos reglamento (EB) Nr. 1254/1999 dėl bendro galvijienos rinkos organizavimo ⁽¹⁾ 40 straipsnyje numatoma, kad išskyrus atvejus, kai šiame reglamente numatyta kitaip, jame išvardytų produktų gamybai ir jų prekybai taikomi Sutarties 87, 88 ir 89 straipsniai. Analogiška norma numatyta Tarybos reglamente (EB) Nr. 2529/2001 dėl bendro avienos ir ožkienos rinkos organizavimo ⁽²⁾, kurio 23 straipsniu įteisinamas, išskyrus atvejus, kai šiame reglamente numatyta kitaip, šio reglamento 1 straipsnyje nustatytų produktų gamybai ir prekybai Sutarties 87, 88 ir 89 straipsnių taikymas.
- (17) Įstatymo Nr. 22/2000 5 straipsnyje numatoma pagalba, skirta kompensuoti žemės ūkio įmonių ir kooperatyvų nuostoliams, susijusiems su perdirbamos žaliavos trūkumu dėl akcininkų įnašų sumažėjimo kilus mėlynojo liežuvio ligos epidemijai. Aptariamos įmonės ir kooperatyvai gali naudotis ekonomine nauda, kurios, vykdydami veiklą, nebūtų gavę kitu būdu, ir dėl to pagerėtų jų konkurencingumas palyginti su kitais Bendrijos žemės ūkio produkcijos gamintojais, negalinčiais pasinaudoti tokia pagalba.
- (18) Tokia pagalba daro įtaką konkurencijai ir mainams tarp valstybių narių. Iš tiesų paramos gavėjai vykdo ekonominę veiklą sektoriuje (galvijienos ir avienos sektorius), kuriame vyksta valstybių narių mainai. 2001 metais Italijos galvijų bandą sudarė 6 932 700 galvijų, iš kurių 273 900 išauginta Sardinijoje. Tais pačiais metais avių buvo 8 311 400, iš kurių 3 602 200 išaugintos Sardinijoje, o išaugintų ožkų buvo 1 024 800, iš kurių 240 200 išaugintos Sardinijoje.
- (19) Vis dėlto nagrinėjama priemonei gali būti taikomas valstybės paramos apibrėžimas, pateikiamas Sutarties 87 straipsnio 1 dalyje.
- (20) Draudimas teikti valstybės paramą nėra absoliutus. Tačiau šiuo atveju ji akivaizdžiai neteiktina, be to, Italijos valdžios institucijos net neužsimena apie Sutarties 87 straipsnio 2 dalyje minimas išimtis.
- (21) Sutarties 87 straipsnio 3 dalies a punktas irgi netaikytinas, nes pagalba neskirta regiono, kuriame neiprastai žemas pragyvenimo lygis arba ypač didelis nedarbingumas, ekonominei plėtrai skatinti.
- (22) Pagal 87 straipsnio 3 dalies b punktą pagalba neskiriama nei visos Europos mastu reikšmingam projektui įgyvendinti, nei vienos valstybės narės sunkiai ekonominei padėčiai gerinti.
- (23) Pagal 87 straipsnio 3 dalies d punktą minėta pagalba nesiekia ten išvardintų tikslų.
- (24) Atsižvelgiant į nurodytos schemos pobūdį, vienintelė taikytina išimtis minima 87 straipsnio 3 dalies c punkte. Taigi reikia patikrinti, ar minėtos priemonės gali būti taikomos atsižvelgiant į šią išimtį.
- (25) Kadangi minėtas įstatymas buvo deramai pristatytas Italijos valdžios institucijų, remiantis 88 straipsnio 3 dalimi, jį vertinant taikomos taisyklės, numatytos Bendrijos gairėse dėl valstybės pagalbos žemės ūkio sektoriui ⁽³⁾ (toliau – gairės). Iš tiesų pagal gairių 23.3 punktą nuo 2000 m. sausio 1 d. jos taikytinos naujai valstybės skiriamai pagalbai, įskaitant valstybių narių jau nurodytą pagalbą, dėl kurios Komisija dar nepriėmė sprendimo.
- (26) Pagal gairių 11.1.1 punktą valstybės pagalba žemės ūkio sektoriui apima daug priemonių, kurių tikslas – kompensuoti žemės ūkio produkcijos gamintojams žalą, kurią žemės ūkio produkcijai ar gamybos priemonėms (įskaitant pastatus ir želdinius) padarė nenumatyti įvykiai, pvz.: gamtos stichija, nepalankios atmosferos sąlygos, epizootijos arba augalų ligų epidemijos.
- (27) Taigi akivaizdu, kad tuo atveju, kai žala atsirado dėl epizootijos, gali būti kompensuojama tiktai žala, kurią patyrė žemės ūkio produkcijos gamybos, o ne perdirbimo ar prekybos sektoriai. Be to, tokių nuostolių tiesioginis kompensavimas turi būti suderintas su gairių 11.4 punkto nuostatomis, konkrečiai reglamentuojančiomis pagalbą kovai su epizootijomis ar augalų ligų epidemijomis.
- (28) Italijos valdžios institucijos nepateikė jokių pastabų. Todėl Komisija negavo papildomos informacijos, kuri padėtų išsklaidyti abejones, susijusias su Sutarties 88 straipsnio 2 dalyje numatyta minėtos pagalbos teikimo procedūra.
- (29) Be to, Italijos valdžios institucijos aiškiu ir neginčytinu būdu neperteikė tiesioginio ryšio tarp įmonių ar kooperatyvų akcininkų įnašų sumažėjimo dėl smulkiųjų raguočių piktybinės katarinės karštinės ir pajamų praradimo tuo pačiu laikotarpiu. Nesant šio tiesioginio ryšio, tokie praradimai gali būti sukelti kitų veiksnių, pvz.: sausros, rinkos krizės, minėtų įmonių finansų valdymo ir t. t. Bet kokia tokio tipo nuostolių kompensacija taptų pagalba veiklai, nesuderinama su bendrosios rinkos nuostatomis pagal gairių 3.5 punktą ⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ OL L 160, 1999 6 26, p. 21. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu Nr. 1782/2003 (OL L 270, 2003 10 21, p. 1).

⁽²⁾ OL L 341, 2001 12 22, p. 3.

⁽³⁾ OL C 28, 2000 2 1, p. 2.

⁽⁴⁾ 1995 m. birželio 8 d. Pirmosios instancijos teismo nutartis byloje T-459/93 *Siemens SA* prieš Europos Bendrijų Komisiją, Rink. 1995, II-1675.

IV. IŠVADOS

- (30) Remdamasi tuo, kas anksčiau išdėstyta, Komisija daro išvadą, kad regiono įstatymo 5 straipsnyje numatyta pagalba pagal Sutarties 87 straipsnio 1 dalį turi būti laikoma valstybės pagalba ir negali būti teikiama vadovaujantis 87 straipsnio 3 dalyje numatyta išimtimi.
- (31) Kadangi įstatymo Nr. 22/2000, pristatyto vadovaujantis Sutarties 88 straipsnio 3 dalimi, 10 straipsnyje numatoma, kad 3, 4 ir 5 straipsniuose nurodytą pagalbą regiono administracija gali teikti tikrai po Europos Komisijos patvirtinimo, minėto įstatymo 5 straipsnyje numatyta pagalbos susigrąžinimo procedūra nereikalinga,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Sardinijos regiono įstatymo Nr. 22 5 straipsnyje Italijos numatyta pagalba, kurios tikslas – kompensuoti žemės ūkio įmonėms

ir kooperatyvams nuostolius, susijusius su perdirbamų žaliavų trūkumu dėl sumažėjusių akcininkų indėlių, nesuderinama su bendrąja rinka. Todėl minėta pagalba negali būti suteikta.

2 straipsnis

Per du mėnesius po šio sprendimo paskelbimo dienos Italija praneša Komisijai apie priemones, kurių buvo imtasi, kad būtų laikomasi šio sprendimo nuostatų.

3 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Italijos Respublikai.

Priimta Briuselyje, 2004 m. kovo 16 d.

Komisijos vardu

Franz FISCHLER

Komisijos narys